

KLIINISEN KEMIAN PERUSTUTKIMUSTEN AIKUISTEN UUDET VIITEARVOT

Uudet pohjoismaisen NORIP¹ -projektin tulosten mukaiset aikuisten viitearvot otetaan HUSLABissa käyttöön 29.4.2004 tavallisimmille kliinisen kemian tutkimuksille.

Uusien viitearvojen käyttöönotto merkitsee samassa yhteydessä myös **alkalisen fosfataasin, amylaasin ja laktaattidehydrogenaasin** tulostasojen muuttumista IFCC:n² suositusmenetelmiin siirryttäessä. Aikaisempaan verrattuna näiden entsyymimääritysten tulostasot ovat huomattavasti matalampia. Taulukko tutkimuksista ja viitearvoista seuraavalla sivulla.

Viitteet ja kirjallisuus

1. <http://www.furst.no/norip/>
2. Suositus kliinisen kemian perustutkimusten viiteväleistä
Jarkko Ihalainen, Kari Pulkki, Solveig Linko, Esa Hämäläinen, Matti Laitinen, Virva Huotari, Minna Loikkanen, Ulla-Riitta Nordberg, Olli Peltola, Veli Kairisto.
Suomen Lääkärilehti Nro.15-16/2004 (ilmestymispäivä 16.4.2004)

Tiedustelut HUSLAB, Meilahden sairaalan laboratorio:
osastonylilääkäri Kari Pulkki, puh. (09) 471 61252
osastonylilääkäri Lasse Uotila, puh. (09) 471 74306
kemisti Aija Helin, puh. (09) 471 73846
HUSLAB, asiakaspalvelu ja markkinointi, puh. (09) 471 80081

Martti Syrjälä
vastuualuejohtaja, ylilääkäri
HUSLAB
Kliinisen kemian ja hematologian vastuualue
puh. (09) 471 72566

Jakelu Laboratoriojakelu
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
HUS:n kliiniset toimialat
Helsingin ja Vantaan perusterveydenhuollon ylilääkärit
HUSLABin Intranet-sivut
HUSLABin Internet-sivut: www.hus.fi
Ulkopuoliset asiakkaat

¹ Nordic Reference Interval Project

² International Federation of Clinical Chemistry

UDET VIITEARVOT 29.4.2004 ALKAEN

KL	Lyhenne	Uudet viitevälit	Yksikkö	Huomautuksia
1024	P -ALAT	Naiset ≥ 18 v: 10-45	U/l	
		Miehet ≥ 18 v: 10-70	U/l	
4586	P -Alb	Aikuiset 18-39 v: 36-48	g/l	
		Aikuiset 40-69 v: 36-45	g/l	
		Aikuiset ≥ 70 v: 34-45	g/l	
4587	P -AFOS	Aikuiset > 18 v: 35-105	U/l	Menetelmämuutos: Uusi taso on 46% entisestä tasosta.
4589	P -Amyl	Aikuiset ≥ 18 v: 25-120	U/l	Menetelmämuutos: Uusi taso on 29% entisestä tasosta.
4590	P -AmylP	Aikuiset ≥ 18 v: 10-65	U/l	Menetelmämuutos: Uusi taso on 29% entisestä tasosta.
4591	P -ASAT	Naiset ≥ 18 v: 15-35	U/l	
		Miehet ≥ 18 v: 15-45	U/l	
4592	P -Bil	Kaikki: 5-25	$\mu\text{mol/l}$	
4595	P -Pi	Naiset ≥ 18 v: 0.76-1.41	mmol/l	
		Miehet 18-49 v: 0.71-1.53	mmol/l	
		Miehet ≥ 50 v: 0.71-1.23	mmol/l	
4597	P -GT	Naiset 18-39 v: 10-45	U/l	
		Naiset ≥ 40 v: 10-75	U/l	
		Miehet 18-39 v: 10-80	U/l	
		Miehet ≥ 40 v: 15-115	U/l	
4516	fP -Kol-HDL	Naiset ≥ 18 v: 1.0-2.7	mmol/l	Kliininen tulkinta perustuu päätösrajoihin, joihin tulee käyttää hoitosuosituksissa esitettyjä raja-arvoja.
		Miehet ≥ 18 v: 0.8-2.1	mmol/l	
2001	S -K	Aikuiset ≥ 18 v: 3.6-4.6	mmol/l	Päätösraja kohonneelle arvolle voi olla hieman viitevälin ylärajaa korkeampi. Kaliumin vuoto soluista on kliinisissä tilanteissa tavallinen preanalyytinen virhelähde.
1999	P -K	Aikuiset ≥ 18 v: 3.5-4.4	mmol/l	Päätösraja kohonneelle arvolle voi olla hieman viitevälin ylärajaa korkeampi. Kaliumin vuoto soluista on kliinisissä tilanteissa tavallinen preanalyytinen virhelähde.
4598	P -Ca	Aikuiset ≥ 18 v: 2.15-2.51	mmol/l	Päätösraja kohonneelle arvolle on usein viitevälin ylärajaa korkeampi eli 2.65 mmol/l.
4517	P -CK	Naiset ≥ 18 v: 35-210	U/l	CK-määrityksen käyttötarkoituksesta riippuen on syytä tarvittaessa paikallisesti sopia kliinisestä päätösrajasta.
		Miehet 18-49 v: 50-400	U/l	
		Miehet ≥ 50 v: 40-280	U/l	
4600	P -Krea	Naiset ≥ 18 v: 50-90	$\mu\text{mol/l}$	
		Miehet ≥ 18 v: 60-100	$\mu\text{mol/l}$	
4526	P -LD	Aikuiset 18-69 v: 105-205	U/l	Huom! Menetelmämuutos: Uusi taso on 49% entisestä tasosta.
		Aikuiset ≥ 70 v: 115-255	U/l	
4601	P -Mg	Aikuiset ≥ 18 v: 0.71-0.94	mmol/l	
3622	P -Na	Kaikki: 137-145	mmol/l	
2516	S -Prot	Aikuiset ≥ 18 v: 62-78	g/l	
4529	fP-Fe	Aikuiset ≥ 18 v: 9-34	$\mu\text{mol/l}$	
4568	fP-Trigly	Aikuiset ≥ 18 v: 0.45-2.60	mmol/l	Kliininen tulkinta perustuu päätösrajoihin, joihin tulee käyttää hoitosuosituksissa esitettyjä raja-arvoja. Huom! 12 h paasto
4533	P -Uraat	Naiset 18-49 v: 155-350	$\mu\text{mol/l}$	
		Naiset ≥ 50 v: 155-400	$\mu\text{mol/l}$	
		Miehet ≥ 18 v: 230-480	$\mu\text{mol/l}$	
4534	P -Urea	Naiset 18-49 v: 2.6-6.4	mmol/l	
		Naiset ≥ 50 v: 3.1-7.9	mmol/l	
		Miehet 18-49 v: 3.2-8.1	mmol/l	
		Miehet ≥ 50 v: 3.5-8.1	mmol/l	